

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
3/8 „ . . . 10 „
1/8 „ . . . 5 „

Za Nemčijo K. 10.00. — Za Ameriko in inozemstvo K. 20. Posamične številke stanejo 10 vin. „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

*Vse za narod, svobodo in napredek! — Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Svarilo.

Živimo med mirom in vojno. Položaj se giblje sicer tako, da se ne moremo opreti ob kako zagotovilo, da ves spor s Srbijo poteče povoljno ter ne bo treba uporabe topov in bajonetov, vendar prevladuje mnenje, da se koncem konca nam ni bati, da bi izbruhnila vojna. Znamenja kažejo, da se razrešijo sporna vprašanja mirnim potom. Danes stoji v ospredju poročil cesarjeva beseda o zunanjem položaju. Cesar je včeraj sprejel predsedstvo kontrolne komisije za državne dolgeve o priliki 50-letnice ustanovitve te institucije. Cesar je naglašal, da je zunanji položaj ugoden in da je napetost začela popuščati. Radi teh cesarjevih besed prevladuje tudi na Dunaju upanje, da se posreči spore poravnati mirnim potom. To pač želimo vsi. Ni ga med nami, ki bi želel nove vojne — vojna naj bo med diplomati, ti naj se enkrat pošteno zvojskujejo in rezultat naj bo tak, da nastopi mir z vsemi ugodnimi posledicami za nas in za Balkance.

Poleg cesarjeve besede, ki se čuje blagodejno po celi monarhiji, postavimo Masarykova poročila iz Srbije. Ta veliki Čeh ima posebno misijo v Belemgradu. Bil je dolgi in je sedaj zopet v Belemgradu. Ko se je bil vrnil na Dunaj, je poročal, da vlada v Srbiji v vseh merodajnih krogih čisto trezno presojanje razmer in Masaryk, ki konferira s Pašićem in drugimi politiki, pravi, da je povsem utemeljeno upanje na mirno rešitev spora. Misija Masarykova je ta, da odstrani med Avstrijo in Srbijo še obstoječa nesporazumljenja, tako da pride do poštenega sporazuma. Masaryk trdi, da ima Srbija povsem mirovne tendence.

Položaj se torej boljša — zato pa je treba tudi med nami Slovenci povsem treznega presojanja nastalih razmer, da ne bomo trpeli čisto po nepotrebi škode in da se ne okoristi naš drugorodni nasprotnik na naš račun.

Gotovo je, da vsak pošten Slovan simpatizira z zmagoječimi balkanskimi

brati, toda izražanje simpatij in presojanje položaja mora imeti svoje meje. V nedeljo pa so v Gorici nekateri Slovenci iz okolice baje vsklikali opetovano tako, kakor ne bi smeli. Če je res, kar se poroča, je tisto vsklikanje na Srbijo in kralja Petra neumestno, obsodbe vredno. Naši nasprotniki, ki prežijo od vseh strani na nas, bodo generalizirali in kričali, da so vsi goriški Slovenci taki, kakor par nerazsodnih ljudi iz okolice, katerih tako vsklikanje, če se je povsem res tako glasilo, je pripisovati najbrže vinu.

Položaj, v katerem živimo, je res še težak in težka ločitev od doma za marsikoga, toda pomislimo in sodimo preudarno — da ne bomo trpeli škode, kar ponovno povdarjamo.

Svarimo torej goriške Slovence pred nepremišljenim vsklikanjem, pred pregorečim navdušenjem. Mislimo, kje smo, in imejmo pred očmi razmere v Primorju. Naša revna Goriška se je že kaj lepo odzvala svojim čutilom za Balkance z darovi, ki so jej v čast, simpatije za zmagovalce pa čuti vsak pošten človek v vseh narodih; zato da ne bo škode goriškim Slovincem, priporočamo: pamet in razsodno premostrvanje razmer.

Mislimo, da se razumemo. Rodoljubi po deželi naj vplivajo v navedenem smislu na ljudstvo.

Vojna na Balkanu in dviganje hranilnih vlog

Tukajšnje c. kr. okrajno glavarstvo je izdalo na vse župane političnega okraja goriškega tako-le okrožnico:

Vojna na Balkanu in njo spremljajoča napetost v mednarodnih odnošajih sta provzročili, da je ljudstvo jelo dvigati svoje hranilne vloge iz denarnih zavodov, češ, da ti zavodi ne nudijo več potrebne varnosti za njih denar, ker bi se ga znala v primeru vojne Avstro-Ogrske s kako drugo državo polastiti naša država ali sovražnik.

svojimi prekrasnimi očmi in čarobno prepevala ciganske romance. Njeni stariši so imeli le jeden princip, po katerem so uravnavali svoje celo življenje in tudi življenje hčere: živeti veselo, veselo na vsak način. Od vsega, kar je nudilo življenje, so jemali tisto, kar ga je razveseljevalo; vse drugo so zametavali brez odlašanja. In v tem okviru je cvetela in dozorevala lepota Marje Vladimirovne. Da je bila krasna, tega ji ni mogel oporekati nihče, in zato bi se tudi zavzelo celo mesto, ako bi bilo treba. Okoli nje se je vrtela in gibala mladina — vsa, kar je bilo v gubernijskem mestu, in okoliška istotako. Za vsakega je bilo častno, če se je mogel šteti med častilce mlade krasotice in nihče bi se ne bil branil postati njen zaročenec in zakonski mož. Poleg vseh drugih osebnih odličnosti se je sklepalo tudi, — in ne baš neosnovano — da bo dobila Marja Vladimirovna lepo doto.

Pa tudi Marja Vladimirovna sama je dobro vedela, da je dobila od očetove babice petdeset tisočev in da je to njeno osebno, lastno premoženje. To so kajpa vedeli tudi drugi, a sodeč po sijajnem življenju Rincevih, so računali še na več. Tako so torej Marjo Vladimirovno smatrali za bogato nevesto.

Samo to je bila nesreča, da so tudi najtrdovratnejša dvorjenja spolzela povrh

Ta popolnoma brezpotrebni strah slo- ni na tem, da narod ne pozna ni poslovanja v denarnih zavodih ni obstoječih zakonov o nedotakljivosti zasebnega premoženja.

Denar se ne hrani v blagajnah dotičnih zavodov, ampak, daje se ga na posojilo proti zastavi zemljišča t. j. zavaruje se ga zemljejnizišno na posestvu posojilojemalca. Če pa tako zavarovanje vloženega denarja omogočuje zavodu, da zamore redno plačevati vlagateljem pogojene obresti, je pač samo o sebi umevno, da ne razpolaga v svojih blagajnah s tako gotovino, ki bi odgovarjala skupnim vlogam. Zatorej imajo dotična pravila zavoda določilo, da se stranke, ki hočejo dvigniti svoje hranilne vloge, dolžne dati zavodu v primernem roku odpoved vloge, da jo zamore ta eventualno iztirjati.

Popolnoma neupravičena je bojazen, da bi država ali sovražnik zamogla zaseči denar zavoda, kajti obstoječi osnovni državni zakoni zavarujejo nedotakljivost vsega zasebnega (privatnega) in občinskega imenja in je to zavarovanje po posebnih mednarodnih pogodbah zagotovljeno tudi za primer vojne. Torej ni naša država ni sovražnik se ne smeta dotikati zasebnega ali občinskega denarja, kar bi bilo tudi nemogoče, ker se nahaja denar hranilnih vlog, kakor že zgoraj omenjeno, v rokah posojilojemalcev, širom vse dežele.

Od druge strani pa se mora tudi povdarjati, da si vlagatelji, ki zahtevajo izplačanje svojih hranilnih vlog, škodujejo v prvi vrsti samim sebi, kajti s tem se ne odrekaajo samo obrestim od njihovega varno naloženega denarja, ampak izpostavljajo se tudi nevarnosti, da se jim denar na domu vkrade, da ga potrose v nepotrebne svrhe ali sicer izgube. Slednjič prizadevlje brezpremišljeno dviganje vlog občutno škodo tudi tretjim osebam. Tako postopanje ne le da onemogočuje zavodom dovoljevati daljša posojila, ampak jih tudi sili, da iztirjujejo tudi uže dovoljena posojila ne gledé na to, razpolaga li stranka s potrebnim denarjem ali ne.

po njenemu srcu in niso napravila nanjo nikakega utisa. Bil je neki ugleden uradnik izrednih poslov pri mestnem gubernatorju, z imenitno kariero in bodočnostjo, po rodovinskem imenu Kaminski; bil je polkovnik z imenitnimi vezavi, zares že čez štirideseto leto, bolj majhen človek, ampak vendar še svež, po imenu Prijadiljin; bil je mladi graščak Karpenko, ki je bil podedoval od očeta ogromno posestvo, vseučiliški kandidat in resnično zaljubljen v Marjo Vladimirovno; bilo je še več drugih, ali ona ni niti jednega marala bolj od vseh drugih. Zadovoljevala se je s tem lahkim veseljem, ki je ni vezalo na ničesar, vrtela se je graciozno v krogu svojih zaljubljenih oboževalcev in se vsem brez razlike jednako čarobno smehljala, ker so ji bili navsezadnje vsi jednaki.

Nastopit pa je čas, ko se je tudi njeno krepko srce podalo in se je razpletel roman. Bil je to povsem navaden roman, z običajnimi izlivni nežne strasti, z mukotrpno ljubosumnostjo in brezkončnimi prisegami večne zvestobe. Junak se je razlikoval od drugih po tem, da so se mu že v sedemindvajsetem letu kazali v nekdanj razkošnih gostih laseh globoki zalivi, kot podaljšek senc — znamenje življenske izkušnosti, na temenu pa so se opažali bledikasti začetki pleše. Toda to ni kazilo

Ker se je strah zaradi vojne na Balkanu polastil tudi ljudstva v goriškem političnem okraju tako, da je jelo trumoma dvigati svoje hranilne vloge iz hranilnih zavodov goriških in zlasti tudi iz tukajšnje zastavljalnice in ž njo spojene hranilnice (Mont), vabim gospoda župana, da t a k o j vkrene potrebno, da izbegano ljudstvo pomiri. V to svrhu porabi gospod župan vsako priliko, ki se mu nudi, da narod v smislu gorenjih izvajanih podučij ter mu polaga na srce, naj se ne plaši brezpotrebno ter naj ne le pušča svoje vloge v hranilnicah, ampak naj take vloge v kolikor jih je v svojem popolnoma neutemeljenem vznemirjenju dal že izplačati, zopet vloži v hranilnice kakor najvarnejše shrambe gotovin.

Da ste temu odloku s primerno objavo njega vsebine vstregli, obvestite me tekom 8 dnij — C. kr. namestništveni svetnik: Rebek.

Avstrijska politika proti Rusinom.

Apel na javno mnenje Avstrije.

Izdal državnozbornski ukrajinski klub.

(Konec.)

To izjemno stališče Rusinov v Galiciji se ojačuje s tem, da je bilo podeljeno poljskemu ministru — krajanu protustavno izjemno stališče, ker je običaj, da se v vseh galiskih zadevah poišče njegovo privotjenje, in ker se imenuje za galiskega namestnika samo zaupnik poljskega kluba, ki ima posebna pooblastila, protustavna, kakoršnih ni v nobeni drugi deželi.

Posledice take politike za Rusine so te, da nekateri obupajo na možnost ohranitve svoje narodnosti ter zapadajo v tako psihološko stanje, ki tvori ugodna tla za rusofilstvo, iz Rusije presajeno in od poljskih politikov, poljske deželne uprave in poljskega tiska podpirano razdorno delo; drugi v globokem gnjevu radi vsega Rusine težečega pritiska (in ne samo radi

mnogo sijajnega, mogočno nastopajočega moža.

Sergej Aleksandrovič Ponjatjev je služil v Kijevu, kjer je imel takomenovano »prehoano« mesto, odkoder je več ali manj pregledoval široki službeni horizont. V početnih mesecih je prihajal na dopust v gubernijsko mesto K., a ne prav v mesto, marveč na pristavo svojega očeta, kakih trideset vrst oddaljeno od mesta. In dovolj je bilo, da je prišel v hišo Rincevih, in zagledal prekrasne oči Marje Vladimirovne, — in že je pozabil pristavo in poletni odmor od zimskih naporov. Pokoril se je pogledom in se udal mirno moči očarujočih oči. Sredi domače mladine se je kretal mirno, samozavestno, ker je bil uverjen, da velja več kakor drugi; že njegov bledi, skoro strogi obraz z zamisljenimi, ostrimi očmi se je ločil na prvi pogled od navadnih obrazov okolice. Sredi gubernijskih plitvežev, ki so med veseljem in zabavo odkritosrčno odkrivali svoje nizko obzorje in obširno omejenost, je bil on videti razumnik prve vrste. Na ponesrečene, puhle dovtype je odgovarjal z napol prezirljivim, napol žaljivim nasmehom, v veliki družbi je rad molčal, samo semintja je pristavil opazko, ki se mu je posrečila vselej, ker je bila vsaka premišljena.

(Pride še.)

POTAPENKO:

Generalova hči.

Prevel: A. M.

(Dálje.)

V mestu so se neprestano razširjale od ust do ust govornice o naravnost romantičnih Rincevih uspehih, pri čemur so so povsem odkrito imenovala imena gubernijskih gospa, ki so sodelovale v njegovih romanih v dovolj določno povedani ulogi. V tem pa ni Zinajda Petrovna dopuščala nikakih prednosti svojem možu. O njenih odnošajih do gubernijskih mladih ljudij se je govorilo odkrito; ker pa se je v obče mislilo, da sta Rinceva dva srečna, odbrana posebej od usode, da naj jima bo vse dovoljeno, ni prišlo nikomur na um, da bi presojal in obsojal njuno življenje. Rincevina se je vse oprostilo, njuno življenje je veljalo za originalno, mladeniško, in ako so o njem pripovedovali tujcem, so pripovedovali tako, kakor se pripodujejo starodavne legende o domačih junakih, ki so nekdanj rešili domovino.

V.

Marja Vladimirovna je dovršila gimnazijo, ko je imela sedemnajst let; tu čas je že nosila dolgo krilo, večče igrala s

materijalne stiske) zapuščajo svojo vroče ljubljeno domovino, drugi pa bi radi zagrabili za najradikalnejša sredstva proti neznosnemu sistemu. Posledice za državo naj pretehtajo in si jih k srcu vzamejo državni krmilarji in državne stranke.

Navzlic temu so rusinski ljudski zastopniki v najvažnejših vprašanih interesov države in dinastije, kako pri aneksiji Bosne in Hercegovine, kakor tudi pri brambnih predlogah glasovali za zahteve države in dinastije. Začuli so v resnici na to tolažilno besedo z Najvišjega mesta, ki jih je navdala z boljimi upi ali še sledeče oslabljenje iste je pripuščalo tako upanje. Zlasti so pričakovali upoštevanje v ospredje postavljenih zahtev glede ustanovitve rusinske univerze in jako skromne reforme za deželnozborske volitve.

Upanje na izpolnitev prve teh potrebščin je odmevalo živahno tudi pri sorojakih v Rusiji, ki so sicer gospodarsko na boljsem in so tudi zaščiteni proti popoljčenju, vendar pa ne morejo zadostiti svojim najprimitivnejšim narodnim potrebam in so torej željno pričakovali v Avstriji najvišjo narodno kulturno ustanovitev, kar so tudi izrazili v stotinah izkazov simpatije za to prizadevanje iz skoro vseh družabnih slojev.

Toliko mučneje je moralo biti za vse Rusine, ko se navzlic cesarski napovedi in zagotovitvi vlade po več nego 6 mesecih ne zgodi prav nič v kako zadovoljenje njihovih potreb in upov in se ne kaže tudi niti najmanjše znamenje za premembo politike nasproti njim.

Tako mora torej v napredujočem 20. stoletju, ko prihajajo do veljave tudi mali narodi, ko se zahteva celo za majhne rodove, kakor so albanski, narodno avtonomijo, velik, priden narod s staro kulturno in zgodovinsko preteklostjo, ki sme torej upati tudi na primerno bodočnost, veliko trpeti pod pritiskom krive politike. Proti taki politiki se morajo Rusini braniti z vsemi močmi in kdor je prijatelj pravice na sploh in zlasti pravice za samostojno odločevanje narodov, kdor je prijatelj svobode in napredka, odobri tako obrambo.

Na strankah parlamenta je ležeče, da pomagajo rusinskemu narodu do njega pravice.

Vojaške straže ob železnicah.

Kranjska deželna vlada razglašča:

Objekti železničnih prog Zidani most - Ljubljana - Št. Peter - Trst in Celovec - Jesenice - Gorica so do nadaljnjne odredbe ponoči in podnevu z vojaškimi stražami zastraženi.

Daje se na občno znanje, da imajo vse vojaške straže povelje, da vsakega, ki si da na železničnih progah kaj opraviti, ali ki nanje stopi, pa se ne more primerno izkazati, zapro, zoper vsakega pa, ki se izkaza zapretili odtegniti ali ki na prvi klic: »Halt! Wer da?« ne obstoji, uporabijo orožje.

Pustite vojaške straže v miru!

Poroča se nam, da je v noči od 10. na 11. t. m. neki človek zmerjal stražo pri hangarjih ob Mirenski cesti in baje celo kamenjal je stražo. Ko je straža ustrelila, je dotičnik z družbo zbežal.

Tako se poroča. Za to opozarjamo občinstvo, da je tako početje ne le nespodobno ampak tudi nevarno, kajti vse vojaške straže imajo puške nabite in ukazano jim je, da morajo v podobnih slučajih streljati takoj.

Upamo, da se gorenji slučaj ne tiče naših ljudi, ali opozarjamo vzkjub temu, ker taki slučajji morajo prizadetim prinesiti le veliko nesrečo! Torej pozor!

Po predavanjih „Narodne Prosvete“.

S predavanjem g. prof. dr. Ozvalda je prvi ciklus predavanj »Narodne Prosvete« zaključen. Bilanca je prav ugodna. Prvič je bilo to, da smo priredili v Gorici predavanja v večjem štilu in redno. Doslej so se taka predavanja prirejela v manj-

šem obsegu, ali pa le slučajno. Nekatera so imela dovoljen uspeh (predavanja Kristana, Cankarja, dr. Tume in dr. Dermote, dr. Ozvalda) večinoma pa so privabila le omejeno število poslušalcev, včasih 6, včasih 25, le redko več. Kar je bilo nad 50, se je smatralo že za poseben uspeh. Sedaj pa je občinstvo prihitelo vsakokrat v velikem številu, najmanj 140, največ 644, povprečno 300, po nekaterih predavanjih (n. pr. o jugoslovanskem vprašanju in o problemu malega naroda) se je vnela diskusija, ki je trajala po ves teden in delj. Prirodoslovna predavanja, katerih je bilo radi pomanjkanja delavcev na tem polju najmanj, so bila obkrajano izredno dobro obiskana, kar znači, da je treba zlasti tudi to stroko izpopolniti. O vsem tem bomo še premišljali in potrebno ukrenili.

Večina poslušalcev je bila iz dijaških vrst, prav mnogo tudi iz vrst inteligence, med katero je bil lepi spol vedno častno zastopan. Žal, da se doslej še ni posrečilo pritegniti delavstva. Skrbeti bo treba tudi za to.

Neosnovani napadi, katere so nekateri temni elementi naperjali sprva proti predavanjem in predavateljem, niso dosegli željnega uspeha, da pri nekaterih gg. predavateljih celo nasprotno. Z zadovoljstvom konstatiramo tudi to.

Ko »vremena Kranjcem bodo se zjasnila«, bo treba misliti na razširjenje cele poljudno-izobraževalne akcije tudi na deželo, v mestu samem pa tudi glede obsega predavanj. Goriški Slovenci potrebujejo »Ljudskega vseučilišča« in prvi uspeh predavanj nam je porok, da bomo v doglednem času imeli to svojo institucijo, menda prvo na Slovenskem, in da bo imela uspehe. Zahvaljujemo se vsem, ki so na ta ali oni način pripomogli k lepemu uspehu predavanj, tako odboru »Narodne Prosvete«, gg. predavateljem, abonentom in obiskovalcem, ter prosimo, naj ostane naklonjenost izobraženstva »Narodni Prosveti« tudi v nadaljne ohranjena, da bomo mogli uspešneje zasledovati in uresničevati svoje smotre. Na zdar!

Jugoslovansko dijaštvo kruto preganjano.

Klosterneuburg, 14. 12.

Od dne, ko je buknilo na Balkanu, je postalo bivanje med Herrenvolkom jugoslovanskemu dijaštvu uprav neznosno.

Ne samo da ni dijaštvo nikdar varno pred napadi dunajskih šoferjev, izvoščikov in druge take družbe, ampak tudi policija in žandarji je šikanirajo, kjer le morejo.

Dan na dan se čuje o aretacijah dijakov. Sedaj z vzrokom, da je aretiraneu srbski vohun, sedaj spet, da je veleizdajalec, ker upal si je, čujte in strmite, govoriti na ulici slovensko.

Tako je danes tukajšnja policija aretirala dva dijaka c. kr. višje šole za vinarstvo in sadjarstvo, Štruklja in Caharijo.

Sprehajala sta se v jutru ob Donavi in ta izprehod je porodil v razpačenih možganih nekega šoferja misel, da sta to srbska vohuna, ki jih je treba precej naznaniti.

In res je pograbil žandar z dvema policistoma dijaka, ko sta se vrnila v mesto. Morala sta na stražnico, sledila pa je kot vedno, razdivjana tolpa »Herrenvolka«.

Kot povsod so tudi tu najbolj raztegalivali svoja usta izvoščiki in šoferji, psovali so dijaka, da se je kar kadilo. Svojo jezo pa so hoteli tudi z dejanji ohladiti, tako da se je policiji in žandarju, komaj posrečilo ubraniti dijaka pred linčanjem, ki jima je grozilo od pobesnele germanske tolpe.

Na stražnici sta se dijaka legitimovala, a pomagalo jima to ni nič, prebrskali so jima vse žepe, med tem pa so zbesnelci pred stražnico zahtevali kričaje, naj se jim vohuna izročita.

Med tem je zvedel slučajno tajnik višje vin. in sadj. šole za zadevo in šele njegovemu posredovanju se je posrečilo, rešiti dijaka iz neprijetne situacije.

Tako šikanirajo na Dunaju jugoslovansko dijaštvo in je izpostavljaljo surovostim in zvedavosti nemških zijač.

Preiskava radi afere Prochaska končana.

Naše zunanje ministerstvo je izdalo oficijelni komunike o misiji konzula Edla v Prizrenu.

Na podlagi podatkov odposlanca c. kr. zunanjega ministerstva konzula Edla, se je izkazalo, da so bile vse vesti, ki so krožile po časopisju, glasom katerih so Srbi z našim konzulom Prochazko v Prizrenu ravnali kot z navadnim vjetnikom, oziroma ga celo oskrnili in mučili, kot popolnoma neresnične brez vsake podlage. Tudi svoječasno od srbske vlade vložena pritožba in prošnja, naj Avstrija odpokliče svojega zastopnika iz Prizrena, ker se je baje za časa vhoda srbske armade v Prizren, streljalo iz avstrijskega konzulata na srbske vojake, je brez podlage, ker so se izkazale vesti kot neresnične. Pregreški, katere je zakrivila srbska armada napram našemu konzulatu in konzularnemu osebju, so zelo malenkostni. Srbska armada se je samo parkrat pregrešila proti mednarodnemu pravu. Naše zunanje ministerstvo srbsko vlado o teh prestopkih takoj obvesti in upa, da Srbija ne odreče zadoščenja in to tembolj, ker je šla našemu delegatu konzulu Edlu skozinsko na roko.

Mirovna konferenca v Londonu.

Včeraj je bila otvoritvena I. seja. Imela je povsem formalni značaj. Prisostvoval je tudi angleski minister sir Grey.

Kakor se zatrjuje, stavijo delegati Bugarije, Srbije, Crne gore in Grške te-le zahteve: 1. Turcija odstopi zaveznikom Makedonijo in Epir; 2. Turcija izroči zaveznikom Odrin, Skader in Janino z vso k tem trdnjavam spadajočo okolico; 3. Turcija odstopi Trakijo do proge Midija-Enos, inkluzive Lule Burgasa in Lozengrada; 4. Turcija izroči zaveznikom Kretó in Egejske otoke; 5. Turcija dovoli za Srednjo Albanijo avtonomijo pod mohamedanskim guvernerjem, ki pa bo neodvisen od Turcije in 6. Turcija pripusti aneksijo severne in južne Albanije od Srbije, oziroma Grške.

Druga seja je danes.

Pri mirovni pogajanji v Londonu zastopajo posamezne države sledeči delegatje: Srbijo: Stojan Novaković, bivši ministrski predsednik, Andra Nikolić, predsednik skupštine in dr. Milenko Vesnić, poslanik v Parizu. — Bulgarijo: Dr. Danev, predsednik sobranja, bivši ministrski predsednik, Mihajlo Madjarov, poslanik v Londonu in general Paprikov, bivši poslanik v Petrogradu. Črnogorski delegati so: Lazar Mijušković, bivši min. predsednik, Jovo Popović, bivši poslanik v Carigradu in dr. Lujo Vojnović, bivši justični minister. — Grško pa zastopajo: Venizelos, ministrski predsednik, dr. Streit poslanik na Dunaju, general Danglis, šef generalnega štaba in Gennadinou, poslani kv Londonu. — Turčijo: Rešid-paša, minister trgovine in bivši poslanik na Dunaju, Osman Nizamipasha, berlinski poslanik in bivši vojaški ataše na Dunaju in Salih paša, bivši vojni minister. Razen teh delegatov so v Londonu tudi tajniki posameznih delegacij, vojni strokovnjaki.

Na Balkanu.

Iz Carigrada poročajo, da bi se bila vršila morská bitka pred Dardanelami med grškim in turškim brodomjem. Grki so se morali baje umakniti.

Grške torpedovke so baje obstreljevale utrbe pri Dardanelih.

Baje so Bulgari v Solunu ustanovili svoje oblasti ter bi bil tako povečan spor med njimi in Grki radi Soluna.

Vojna stranka v Turčiji zahteva baje nadaljevanje vojne. Nova vojska bi štela 250.000 mož.

Otvoritev bulgarskega sobranja. — Zasedanje sobranja je bilo otvoreno 15. t. m. Ministerski predsednik Gešov je rekel: Bogu je bilo milo, da je blagoslovil naše orožje. Srečen sem, da gratuliram na slavnih zmagah, da zahvalim hrabre častnike in vojake in izrečem svoje obču-

dovanje padlim junakom. Ves oboroženi bulgarski narod je izvršil svojo dolžnost na čast domovine. Neizbrisen ostane spomin na hrabre vojake, ki so se borili s priziranjem smrti... Dotaknil se je mirovne konference v Londonu rekoč, da se nada, da zavezniki glede na njihove težke žrtve dobijo dostojno zadovoljščino ter da ne bo treba, da bi naše čete ojačene s svežimi nadaljevale boj.

Poziv!

Za naše vrle vojake ob meji.

V Trstu se je osnoval pod predsedstvom gosp. namestnika princa Hohenlohe odbor, ki si je nadel nalogo, da pobira darove v denarju za naše vrle vojake, ki se v hipu nahajajo na mejah.

Da se ta akcija razširi ter da se ji zagotovi čim boljši uspeh, sklenili so nekateri rojaki tudi mesta goriškega in okolice, obrniti se do blagih src s prošnjo, naj vsak po svojih sredstvih prispeva v ta človekoljuben namen.

Ne mudimo se torej, da jim pokažemo, da se jih s hvaležnostjo spominjamo, omogočevaje jim veselo praznovanje predstojnih božičnih praznikov.

Vsaki, tudi najmanjši dar se hvaležno sprejme.

Prispevki naj se pošiljajo na naslov baronice Marije Bianchi v Rubijah (Sovodnje) ali pa tukajšnjemu c. kr. okrajnemu glavarstvu, eventuelno potom upravnistev dotičnih listov. Nabrani prispevki odpremijo se na Njegovo Jasnost gosp. namestnika.

Inena darov: teljev se objavijo toliko v tukajšnjih koledarjih v tržaških listih.

V Gorici, dne 14. decembra 1912.

Odbor.

Politični pregled.

Avstro-Ogrska.

Poslanska zbornica. — V plenumu obravnavajo predlogo o vojnih dajatvah. Češki narodni socialci hočejo nadaljevati z obstrukcijo; baje hoče imeti vlada celo permanentno sejo par dni. — V proračunskem odseku je začel včeraj obstruirati Gostinčar.

Demonstracija v Kraljevem gradu. — Imel se je odpeljati oddelek 18. pešpolka. Kakih 2000 oseb je stalo pred vojašnico in ni pustilo vojakov proč. Množica je prepevala. Šel čez eno ure je moglo vojaštvo oditi. Na kolodvoru so bile nove demonstracije. Tudi drugi dan, ko je odšel oddelek artilerije, je množica hrupno demonstriala.

O demonstracijah na Češkem zopet poročajo z velikim veseljem Slovanom sovražni listi. Tako je baje v Plznu korakalo po ulicah več sto mladeničev, ki so peli slovanske pesmi. Posredovala je policija in izvršenih je bilo 7 aretacij. Naši sovražniki pridno beležijo vsako malo reč in pretiravajo; hočejo pač kazati Slované za velike irredentovce, katere pa treba še bolj potlačiti.

Naša buržoazija se pripravlja k novim triumfom. Kakor se namreč čuje, izgubevsi oni medicinci, ki so se udeležili ekspedicije čeških zdravnikov na Balkan, semester! Komu bo to koristilo?

Inozemstvo.

Rusija. — Kokovcev spregovori te dni v dumi o mednarodnem položaju ter se dotakne razmerja med Avstrijo in Rusijo.

Ruski službeni krogi v Petrogradu so dobili vest, da pogajanja med Avstrijo in Srbijo tečejo povoljno.

Shodi proti vojni na Francoskem. — Na Francoskem je bilo v nedeljo na raznih krajih več shodov proti vojni; ali javni shodi so bili prepovedani. Govorili so govorniki generalne delavske zveze.

Darovi.

Za božičnice C. M. družbe na Blanci in v Krminu so nadalje darovali sledeči gg.: G. Franc Kavčič, trgovec 10 K, Neimenovana g.a 5 K, g. Benedikt Ponič 5 K, g. dr. Medvešček 5 K, g.a dr. Tumovič 5 K, g.a dr. Podgornikova 5 K, g.a Žilili, profesorjeva 4 K, g.a Mušič 3 K, g.a Pod-

gornik Štefanija 3 K, g.a Znidaršič, ravnatelj 2 K, g.a Ema dr. Dorčičeva 2 K, g.a Ida Mašera, profesorjeva 2 K, g.a Zina Vazzaz, profesorjeva 2 K, g.a Marija Zarli 2 K, g.a Angela Frnad 2 K, g.a Marica Kačič 2 K, g. N. N. 2 K, g.a Glešič Marija 2 K, g.a Petrovič Terezija 2 K, g.a Ahatz 2 K, Trvdka Pintar & Lenard 2 K, Trvdka O. Zajec 2 K, g. Kozman 2 K, g.a dr. Šketova 2 K, g.a Ana Kumarjeva 2 K, g.a Pavla Koren 2 K, Trvdka Kerševani & Čuk 2 K, g.a Urbančič 1 K, g.a Blazon, uradnikova 1 K, g.a Šuligoj Leni 1 K, g.a Berbuč, uradnikova 1 K, g.a Šuligoj, uradnikova 1 K, g.a Marija Sotlar 1 K, g. Josip Dekleva 1 K, g. Fran Novak, brivec 1 K, g.a Širca Marija 1 K, g.a Emilija Krševc 1 K, g.a Marija Muchiuk 1 K, g.a Amalja Jakinovič 1 K, g.a Amalja Sedlaček 1 K, g.a Amalja Stres 1 K, g.a R. Mauri 1 K, g.a Marija Primožič 1 K, g.a Ana Ivančič 1 K, g.a Ana Čuz 1 K, g.a Frančiška Križaj 1 K, g. Vinko Mozetič 20 vin. — Lepa hvala blagim darovalcem!

Odbor.

Podružnica Ciril Metodove družbe v Vrtojbi je dobila 1 K 76 v od Vrtojbencev, ki so preobračali »burele« na trg sv. Andreja. Hvala.

Domače vesti.

Zaplemba. — »Soča« v soboto je bila zaplenjena. Zaplemba je bila nam naznanjena šele ob 6^{1/2}. Priredili smo drugo izdajo.

V sobotno številko so bila zašla nekā izvajanja, s katerimi se lastništvo ne strinja, kar podkrepljuje dotodanja in sedanja smer našega lista.

V soboto je predaval v »Trgovskem Domu« g. prof. dr. Karel Ozvald »O bistvu in vzgojnem pomenu sugestije«. Predavanje je, dasi kratko, bilo vseskozi na višku in je podalo v kratkih obrisih vse, kar je potrebno vedeti o tem predmetu. Obisk sicer zadnjega predavanja ni dosegel, bil je pa povsem povoljen (350 oseb). Obiskovalci so se zahvalili g. predavatelju ob koncu z grmečim ploskanjem.

Akademija v prid »Rdečemu križu balkanskih držav« se je morala vstred vzrokov, ki jih tu ni mogoče natančneje pojasnjevati, odpovedati. Dotični, ki so si že v naprej preskrbeli vstopnice, jih lahko vrnejo tekom tega tedna. V nasprotnem slučaju zapadejo v korist goriškemu odboru za nabiranje prispevkov v prid Rdečemu križu. Odbor.

Običajni družabni večer Goriške Slovenske Citalnice se vrši zopet v četrtek ob 8^{1/2} uri zvečer v lastnih prostorih.

Finančnim tajnikom v območju tržiške finančne direkcije je imenovan fin. komisar Dr. K. pl. Nordis.

Tukajšnja garnizija je priredila v dvorani Verdi v nedeljo dobrodelni koncert v pomoč Rdečemu križu in revežem goriškega mesta. Koncert so posetili razni visoki dostojanstveniki: generali, nadškof, zastopniki politične oblasti, sodnije, župan itd. Koncert je vspel jako dobro. Odlikoval se je novi kapelnik 47. pešpolka g. Pešta na violini.

»Panslavistične, irredentovske itd. demonstracije« smo imeli baje v nedeljo v Gorici. Tako kričijo Lah. Preiskava dožene, kaj je bilo na tem. Nekaj fantov in mož iz Pevme je šlo na državni kolodvor v Gorici. Peli so »Hej Slovani« in druge slov. pesmi. Na državnem kolodvoru pa so imeli opraviti z vojaštvom in aretiranih je bilo 5, nekateri med njimi obdolženi, da so kričali »Živio Srbija,« »živio Peter!« Ali kakor čujemo, je bilo slišati iz njih vrste tudi »živio Avstrija« in na Kornu je bil neki Lah zaklical: Evviva la Serbia! Na policiji so bili zaslišani in puščeni na svobodo. Tako se je godilo na Korsu tudi trem mizarjem iz Solkana. Pri presoji teh dogodkov se sklicujemo na današnji uvodnik. — Smešen je list »Corriere«, ko kuje kapital zase iz teh iz vina izviraajočih vsklikov; seveda če so se sploh dogodili. »Corriere« kaže s tem le, kako je sam irredentovski!

Aretirani so v Gorici nekega Josipa Štefanija, čevljarja iz Gorice, ko je vrtal pri Bolaffiju blagajno. Oddali so ga sodniji.

Narodna obramba.

Božičnica Ciril - Metodove Narodne sole na BLANCI V GORICI bode v SOBOTO dne 21. decembra v družinski šoli. Začetek slavnosti POPOLDNE OB 2.

Družbina šola v KRMINU priredi svojo božičnico v NEDELJO 22. decembra OB 3. POPOLDNE v slovenski šoli v Krminu.

Vse člane in prijatelje družbe sv. Cirila in Metoda bliznjim vabimo, da se blagovoliijo udeležiti božičnic. Prepričati se bodo sami, kako lepo napredujejo učenci, ki pripravijo Božiču primerno veselico.

Pri božičnici v »Narodni šoli« na BLANCI v Gorici v soboto 21. t. m. bodo sodelovali gojenci tuk. učiteljšča s svojim orkestrom in pevskim zborom. Poleg tega bodo tudi šol. otroci peli in deklamirali, tako da obeta ta dan precej užitka. Po končanem vzporedu se razdelé mnogovrstni darovi revnim otrokom te šole.

Prijatelji naše Družbe in mladine so dobrodošli. — Šolsko vodstvo.

Izšle so prav lepe božične razglednice družbe sv. Cirila in Metoda. Kdor jih želi, naj se oglasi pri predsedniku moške podružnice, ki ima v zalogi vedno tudi družbene kolke in računске listke.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. dr. Val. Krisper, odvetnik v Ljubljani 1000 K, poslatev je opremil s temi-le besedami: »Po želji blagopokojnega mojega očeta gosp. Valentina Krisperja čast mi je za namene velenjenega Vašega društva izročiti svoto tisoč kron in želim, da bi ta skromen dar bil v prid narodu slovenskemu, kateremu je bil moj rajni oče vedno zvesto udan«. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda je v svoji seji dne 11. t. m. izreklo svojo toplo zahvalo za ta rodoljubni dar in zabeležilo v zapisniku iste seje družbino hvaležnost svojemu mnogoletnemu podporniku in prijatelju pokojnemu g. Val. Krisperju.

Družba sv. Cirila in Metoda je zopet prejela dar od svojih dobrih prijateljev v Ameriki: marljivi rodoljub g. Louis Pire je poslal od C. M. podružnice v Clevelandu K 150.— Iskrena hvala g. pošiljatelju in požrtvovalnim rojakom v Ameriki. Družba sv. Cirila in Metoda prosi vsestranske pomoči, ker živo čuti težke razmere, v katerih živimo.

Prosveta.

»Zveza dramatičnih društev« ponovno vabi k pristopu vsa društva, ki se pečajo s prirejanjem gledaliških predstav. Nameni in cilji, ki si jih je začrtala Zveza so bili že itak javljeni v slovenskem časopisu, samo na to še hočemo opozoriti, da bo glavna njena naloga izdajanje »Talijs«, ki je nujno potrebna. — Tudi opozarjamo društva, da s 1. I. 1913, torej v najkrajšem času prenehajo vsa v Zvezi včlanjena društva, med katerimi so zlasti vsa dramatična društva brez izjeme, izposojevati svoj gledališki material nevčlanjenim društvom.

Prosimo vsa društva, ki še niso odgovorila na okrožnico »Zveze«, da to storo v najkrajšem času.

Vse potrebne informacije daje Zvezin tajnik prof. J. Berce v Ljubljani, Bleiweisova cesta 22. Odbor.

DOPISI.

Iz Prage. — Smrt majke Jugovičev od Iva Vojnoviča je bila igrana prvič na odru Narodnega gledališča v Pragi dne 6. grudnia t. l. Sijajno gledališče je bilo natlačeno polno, lože, galerije, sedeži. Krasna scenerija je pripomogla svoje k vspehu. Posebno v tretjem dejanju. Kosovo polje, pokrito z žitom, krvavo ožarjeno od maka in solnca, ogromno in razteptano, v daljavi gore.

Pesnik je spojil narodno pesen s svojo ustvarjajočo dramatično silo in podal delo, ki očara gledalca. Neizmerna tragika padca Dušanovega carstva, tolikrat opovani boj na Kosovem, heroinja majka Jugovičev, ki ostane sredi svojih obupanih sinah sama brez solze, ki, zgubivši moža in osmero sinov, požene s kruto kletvijo sina Damjana, edinega, ki je ušel iz klanja, zopet na Kosovo, k praporu Jugovičev. Posebno v tretjem dejanju, blazna Kosovska devojka, spreved s carico Milico, ki nosi glavo carja gospodara Lazarja, dalje odsekana roka Damjana, ki še v smrti ti-

šči prapor Jugovičev, toda se odpre, ko ga prime majka. Slepi guslar posluša vso to neizmerno bolest in v njegovem srcu vstane pesen, junaška in žalostna o krvavem Kosovem polju, ki pa izzvani v pro-roško napoved maščevanja. — Pesnik, ki je prišel k premieri v Prago, je bil neštetokrat pozvan na oder od občinstva. Poklonjenih mu je bilo več krasnih vencev.

Času primerna uprizoritev je napravila silen utis na občinstvo. Zunaj pa je čakala četa policistov. Gotovo so upali na demonstracije.

Pretekle tedne je bilo dan na dan konfisciranih kar cela kopa čeških časopisov. V enem dnevu celo sedem. Največkrat Češke Slovo, glasilo narodno-socialne stranke, potem Právo Lidu, glasilo čeških socialističnih demokratov i. dr. Tudi shodi proti vojski so bili marsikje razpuščeni. Vse to, da bi se ne razburjal narod. Nemškimi buršem pa je bilo dovoljeno, peti, govoriti in razsajati na malostranskem trgu o polnoči. Drugič so zopet burši razbili okna v neki trgovini na eni glavnih ulic, na Ferdinandovi. Občinstvo se drži mirno, ker ve, da so te provokacije uprizorjene nalašč, le z namenom dražiti Čehe in jih zapeljati h kakemu koraku proti Nemcem. Radi bi obesili Pražanom zopet obredno stanje na vrat.

Tudi proti Sokolstvu se ruje na vse načine. Govorilo se je, da je bil dr. Scheiner pozvan na Dunaj, da nastopa Sokolstvo nepatriotično itd. Vse to radi tega, ker je uvečla Č. O. S. splošno zbirko po vseh društvih in prospah ranjenih Jugoslovancev.

Slikar Alfonz Mucha izvršuje po naročilu mesta Prage ciklus: Epopeja Slovanstva, ki bo štel 20 velikih slik iz zgodovine Slovanov. Dosedaj je dovršil tri slike: 1. Slovani v svojih prastarih bivališčih; 2. Uvedba slovanske liturgije in 3. Slavnost Svantotiva na ružani. Izgotovljene slike so 8 metrov dolge in 6 m visoke. Prva slika kaže Slovanstvo v njegovi prehistorični domovini, obdano od hord divjih Avarov, Tatarov, Turkov, i. dr. ki v tih noči uničijo miroljubnim Slovanom nasebine in jim odganjajo črede v temno noč. V drugi sliki nas vede pred Velehrad. Pred knezom Svatoplukom, obdanim od velikašev in nemških škofov čita Metod papeško bulo, s katero se dovoljuje slovanska liturgija. Tretja slika kaže poslednji plamen slovanske kulture v Pomorju v 12. stoletju, neposredno pred tem, ko so Danci in Germani razmetali zadnje ostanke slovanskih držav v Pomorju.

Iz kobariškega okraja.

V Iderskem pri Kobaridu. — »Primorski list« z dne 5. dec. 1912. je prinesel članek o shodu v Kobaridu, katerega je imel dr. Gregorčič, državni poslanec, zaradi uravnave reke Soče. Na tem shodu se je sprejela resolucija s protestom proti sedanjim odločitvam — in se sklenilo, da se ima državni poslanec zavzeti za to, da se prične Soča regulirati v gorenjem delu, kakor je bilo tudi večkrat govorjeno in pritrjeno. Kako nam gospodje mečejo pesek v oči s to regulacijo, ve oni, ki pozna Sočo na Iderskem, kako da odnaša leto za letom ubogim posestnikom lepe njive in travnike. Deželni odbor je dovolil v svrhu izdelovanja branov na tem mestu 2 krat izdatne podpore. Izdelal jih je tuk. deželni poslanec seveda brez uspeha, ker povodenj jih je lahko odnesla radi pomanjkanja tehničnega nasveta.

To je hotel g. župan Iderski na imenovanem shodu pojasniti g. državnemu poslancu in, poslušajte, tega župana so ven bacnili, rekoč, da je to zaupen shod. — Kedaj pride komisar na lice mesta in si to ogleda? Kedaj se prične regulirati reka Idrica, kar je iz zdravstvenih ozirov najbolj potrebno? Gospodje poslanci, na noge, dokler je še čas — če ne splava zopet vse proti Furlaniji.

Iderski vaščan.

Iz goriške okolice.

Iz Vrtojbe. — Odbor za nabiranje prispevkov »Rdečemu križu« Črnogore v Vrtojbi je nabral — razen že izkazanih 150 K — še sledeče doneske: 26 K 20 v nabral Just Gorkič po izvolitvi župana v Dolenji Vrtojbi; 10 K Ivan Černe, gostilničar; 8 K Ivan Humar (Šempasko); po 6 K: Avgust Cejan, Ivan Koglot, župan; 5

K 70 v nabral Alojzij Zavadlav; po 3 K: Alojzij Zavadlav, Emil Saunig, gostilničar, Fran pl. Locatelli; po 2 K: Angelj Mermolja, Franc Mikuz, Ivan Cerkič, Karol Gorkic, Josip Lašič, Ivan Kulot, Ivan Faganelj, Ivan Mermolja, Franc Faganelj ml., Just Gorkic; 1 K 80 v neimenovan; po 1 K: Josip Jarc, Jakob Maraž, Benedikt Podberšič, Franc Soban, Josip Soban, Lovrenc Gorkič, Izidor Mermolja, Marija Kulot, Josip Arčon, Vinko Nardin, Franc Cijan, Aleksij Koglot, Anzelin Zavadlav, Aleksander Gorjan, Alojzij Urbančič, Jakob Gorkič; 60 v Ivan Kulot; 54 v neimenovan; 50 v Andrej Podberšič; po 40 v: Valentin Faganelj, Matija Dakskobler; 26 v Franc Gorkič; 20 v Karol Lašič, skupaj 111 K 60 v.

Odbor je nabral tedaj v celoti 261 K 60 v, ako se k tej svoti prišteje še zbirka gospoda vikarja v znesku 170 K in dar starešinstva v znesku 200 K dobimo, da je darovala Vrtojba za svoje balkanske brate lepo svoto 631 K 60 v.

Z ozirom na posebne domače razmere pripominjamo še, da je podpisani odbor nabral — razen 35 K — ves denar v Dolenji Vrtojbi, med tem ko se razteza zbirka g. vikarja na obe Vrtojbi in dar starešinstva pa na vse tri davčne občine županstva, to je obe Vrtojbi in Bukovico.

Odbor je poslal ves nabrani denar na pristojno mesto in zaključil pobiranje.

Odbor za pobiranje prispevkov »Rdečemu križu Črnogore« v Vrtojbi.

Sokolski vestnik.

Telovadno društvo »Sokol« Dornberg-Zalošče vabi k domači zabavi dne 31. decembra 1912 na »Silvestrov večer« v prostorih g. K. Kerševanija. Dnevni red: 1. »Balkan in njegova zgodovina«, predava dr. Drago Marušič. 2. »Soči«, poje domači pevski zbor. 3. »Hajdukova oporoka«, deklamacija. 4. »Uradnikova žena«, kuplet. 5. »Najlepši kraj«, poje domači pevski zbor. 6. »Dobrodošli, kdaj pojedete domov«, veseloigra v enem dejanju. 7. Pevska vaja, šaljiv nastop pevcev. Po zavabi prosta zabava in ples. Začetek točno ob 5^{1/2} zv. Vstopnina k zabavi znaša za sedež 1 K, za stojišče 40 vin. K plesu stane legitimacija 4 K. Med zabavo in pri plesu svira sokolska godba iz Prvačine. Vstop je dovoljen le vabljenecem! K polni udeležbi domačih vabljenecv prav uljudno vabi odbor.

Gospodarske vesti.

Stavbena zadruga c. k. državnih nastavljenecv v Gorici je pričela zidati tri večja poslopja. Mizarska, ključavničarska, kleparska in kamenarska dela teh poslopij, oddajo se potom razpisa. Tozadevni proračuni so pripravljeni v zadržni pisarni (municipalna ulica št. 4, prvo nadstropje, stran leva) od 2 do 4 popoldne v tem tednu. Morebitne ponudbe naj se dopošljejo načelništvu zadruge do 28. decembra t. l.

Razne vesti.

Odkritje spomenika pok. cesarici Elizabeti v Trstu v nedeljo se je izvršilo na izredno slovesen način. Spomenik stoji v drugem ljudskem vrtu pred južnim kolodvorom. Cesarja je zastopal nadvojvoda Fran Salvator, ki je bil na kolodvoru slovesno sprejet od strani namestnika, vojaških dostojanstvenikov, škofa itd. Odkritja spomenika se je udeležila ogromna množica, razna društva, deputacije. Navzoč je bil župan, poslanca Gasser, Pitacco itd. Nadvojvoda je nagovoril predsednik odbora za postavitve spomenika grof Alberti de Poja. Svirala je godba bosenskega polka. Vsa slavnost je potekla v miru in redu.

Šole v Sarajevu zaprte. — Vse srednje šole v Sarajevu so zaprte in dijakom je bilo dne 13. t. m. naročeno, naj tekom 24 ur zapustijo Sarajevo. Kdor ni imel denarja za vožnjo, mu ga je dala mestna občina. Zaključek šol se utemeljuje s tem, da se rabijo šolski prostori v dr u g e s v r h e.

Ves srbski vojni plen. — Po najnovejših podatkih iz Belgrada znaša srbski plen: 213.000 pušk, 308 topov, od teh 15 neporabnih, 40 milijonov nabojev za puško, 40.000 vojaških oblek, 21.000 plaščev, 100.000 čutaric, 5000 gamaš.

Avstrijski Rdeči križ je odpoklican iz Sofije; odpotuje 22. t. m.

Dalje na 4. strani.

Izleti v balkanske kraje. — Hrvaško društvo za promet s tujci je napravilo primerne korake, da se uprize izleti v balkanske kraje, ki bi vodili preko Zagreba in ostale Hrvaške. Društvo je v to svrhu stopilo v zvezo z društvom Cook in z »Mednarodnim potovalnim uradom«. Prvi izlet se priredi že maja prihodnjega leta.

Japonski Rdeči križ v Turčiji. — V Carigradu je dospelo odposlanstvo Japonskega Rdečega Križa.

Kolera v Carigradu. — Vsak dan je v Carigradu nad 100 slučajev kolere in umrje obolelih okoli dve tretjini.

O turških grozovitostih čujemo dan na dan. Sedaj poročajo Grki iz Epira, da so turške čete v Delvinu in okolici razdejale 30 grških vasi ter masakrirale prebivalstvo.

Velike tatvine v tehničnem zavodu v Trstu. — Več mesecev so se vršile tatvine v tehničnem zavodu. Veliko bron in kositarja zlasti je bilo ukradenega. Škoda se računa od 8—10.000 K. Policija je aretirala 6 livarjev, nameščenih v ladjedelnici.

Vojaška straža pri mostu v Jezupolu je zapazila 4 ljudi, ki so šli proti mostu. Vojak je trikrat pozval dotičnike, naj se ustavijo. Ker se to ni zgodilo, je ustrelil in jednega zadel, da je ostal mrtev.

Samomor oficirja. — V Pragi se je ustrelil oficir 18. pešpolka Ferdinand Koudelka; to je onega polka, ki je znan po demonstracijah v Kraljevem gradu.

Avtomobil se je zaletel v vlak v Berth Amtayu v Ameriki. Tri osebe so mrtev, več težko ranjenih.

Aviatik Kočanski iz Sebastopola je padel s svojim aparatom v morje. Aviatik se je rešil, njegov sopotnik je utonil.

Napadov z orožjem je bilo v Rusiji od leta 1907. do sedaj 38.094; 1719 funkcionarjev in 5997 privatnih oseb je bilo ubitih, 2499 funkcionarjev in 5747 privatnih oseb težko ali lahko ranjenih. Letos je bilo do sedaj napadov 2148.

Velika železniška nesreča se je pripetila v Manganu v Siciliji. Tam sta trčila skupaj dva vlaka. Mrtvih je 25 oseb, težko in lahko ranjenih 90.

Srbski vojni plen. — Srbsko vojno ministerstvo poroča, da so Srbi zaplenili v vojski 308 topov, 210.000 pušk in 110 voz municije.

Štedljivost srbskih vojakov z municijo. — Srbske čete so kljub svojemu silnemu vojnemu navdušenju in hrabrosti pokazale naravnost vzorno štedljivost z municijo. V štiriindnevni bitoljski bitki noben vojak ni potrošil več nego 200 patron. Srbski armadi so izza sedanje vojne ostale še ogromne zaloge streliva. Vojaštvo se je strogo ravnalo po načelu: »Streljaj samo tedaj, ako moreš zadeti, kajti to je naš denar in naš izdatek.« Gotovine, ki jo je pripravila za vojne svrhe, je Srbiji ostala še cela polovica, tako da se lahko še tri mesece vojskuje, ne da bi ji bilo treba kakega posojila.

Turške vojne žrtve. — Vojaški izvedenci so preračunili, da se je od 200.000 mož močne turške zapadne armade rešilo v Janino k večjemu 20.000 vojakov. Vsi drugi — z arnavtskimi četami vred — so razbiti: nekaj se jih je vrnilo domov, nekaj je bilo vjetih, drugi so padli na bojiščih.

Mrtvih in ranjenih je imela zapadna turška armada v bojih s Srbi najmanj 60 tisoč, vjetih je bilo 20.000. Vjeli, razorožili in nato izpustili so Srbi do 25.000 bašibozukov in kristjanov. Ostali — večinoma Arnavti in domači prebivalci — so pa zbežali na vse strani in se poskrili po hišah. Svoje mrtve in ranjene so Turki, če so le utegnili, pobrali in vlekli s seboj. Kjer pa niso mogli, so pa svoje mrličke vsaj slekli in sezuli, ker tako zahteva mohamedanska vera. Zato je bilo videti toliko goilih ali vsaj kosih mrličev.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič). Zaloga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorac«.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsejnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na čelsti (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Lepo posestvo dosedaj v lepem redu, se odda v najem zaradi drugih trgovskih poslov. Kavojje je treba 3000 K. Naslov pove naše upravnitvo. 506-3

Vilica na novo zidana, je na prodaj v lepem, mirnem kraju. Jako pripravna za kakega vpkojenca. K vilici spada tudi lep vrtič. Vprašati je pri g. Iv. Millionig, Gorica, Rdeča hiša št. 4. 505-2

Ni več raztrganih podplatov

dkar so izumili najnovejšo sredstvo za impregniranje in za prihranjenje podplatov.

UCIL.

Ucil odpira novi čas, čas preropenja podplatov. Ucil omogoča 3 do 5-kratno večjo trpežnost opodplatov kakor doslej. Ucil napravi podplate nepremočljive in obvaruje pred vlažnostjo in sušo. Ucil napravi, da so podplati elastični, da se jih da lahko kovati in da kljubujejo vsaki kislini. Ucil vzdržuje čevlju več časa lepo obliko, ker ni treba tolikokrat popravljanja. Ucil ni leščilo ali mast, pač pa neka impregnirana masa, ki ji ne škoduje ne zrak ne voda. Zavržimo zastarelo neskrbnost, koji so bili podvrženi podplati! Na podplati je cela teža našega telesa, podplat je zmiraj v dotiki s tlakom, radi tega mora biti naša skrb ravno tako velika za podplat, kakor za kak drugi del čevlja. Ali ste kedaj mislili na to? Ako ste inteligentni in varčni, pozdravite to novo iznajdbo z veseljem ker s tem prihranite najmanj 1/3 stroškov pri obitvi. Ugodna prilika je posebno sedaj, ko so cene jako visoke in ker je zadruga goriških čevljarjev bila prisiljena zvišati cene še za 10%. Ucil naraven se rodaja v stekleničkah dveh vrst in sicer:

za 25 parov podplatov po K 1-60 za 10 parov podplatov po 80 vin.
GLAVNA ZALOGA ZA PRIMORSKO:
G. KLINC, Na Kornu št. 9 — Via Ascoli št. 18.
Išče se za povsod agente in zastopnike
Pogoji jako ugodni. 480-5

Glavna zaloga Palma podpetnikov

A. Druflvka
Gorica, Raštelj 3.
Zaloga usnja.

Zaloga istrskih vin
prodaja na debelo
od 56 litrov naprej. Gene konkurenčne.
Zaloga se nahaja v Gorici
v ulic Formica št. 1.
Za obila naročila se toplo priporoča
lastnik
479-13
Henrik Apollonio.

Javno zahvalo
izrekam gospodu Francu Wilhelm, lekar-narju, c. kr. dvornemu dohavitelju v Neun-kirchen pri Dezaju.
Po vporabi njegovega Wilhelm čaja sem popolnoma ozdravel od dolgoletnih bolečin protina in revmatizma.
Obiskal sem prej različna zdravilišča v tu-in inozemstvu, dokler nisem doznal od nekega ozdravljenca za ta sloveči čaj. Pri-občujem te vrste iz lastnega nagiba, brez vednosti g. Wilhelm, ker nočem delati mu reklame, pač pomagati vsem onim, ki trpijo na takih boleznih.
Dunaj. Ferdinand Schubert,
profesor na konservatorju in član c. kr. dvornega opernega orkestra.
Cena zavoju K 2. 6 zavojev K 10.
Kjer se ne dobi v lekarnah in mirodlinicah se pošlje direkto. V Trstu se dobi v lekarni: Dr. Vittorio Seravalle »Al Redentore«, Piazza Cavana, najemnik Mario Lang; E. de Leitenburgovi nasl. »Alla Salute«, Via Giulia 1, provis: Silvio Giraldi. 420a 4

Pozor! Pozor!
Največja izber perutnine
kakor: pitanih piščancev, kokoši, gosi itd. se nahaja
v Gorici,
ulica Treh kraljev 16
(Via Tre Re 16) pri kavarni Dogana

Za obilen obisk se toplo priporoča
udani
424-5
Andrej frandolič, mesar.

Krojaška delavnica
Franca Simčič
so nahaja
v Gorici, na Kornu šte. 6
(nasproti Turkove brivnice).
Priporoča se za obila naročila. — Izdelek ličen, cene zmerne. 444 2

Slovenci!
Podpirajte in poslužujte se
Prve slovenske brivnice
v Gorici,
Gosposka ulica šte. 1 (nasproti Montu).
Postrežba solidna in snažna.
Za obilen obisk se priporoča
FRAN NOVAK, brivec in lasničar.

Največja izber
božičnih in novoletnih daril
ter okraskov za božična drevesca
Gorica, Gosposka ulica 7 in Trgovski Dom.

Novost! Novost!
Dovtipi 1912
D. R. G. M. šte. 526081.
Novoletne šaljive razglednice,
ki se jih še dosedaj ni videlo. Vsaka razglednica ima svoj dovtip. Nedosegljivo, humoristično in vzbuja senzacijo. Vsaka, tudi najmanjša pošiljatev je izbrana in vsaka razglednica v zavitku.
Le mi imamo edino prodajo. Iščejo se prodajalci.
Habighorst & Co.
Bochum i. W. — Nemčija.
Poštni predal št. 149.
S. 450-6, P. 149-3

„Goriška ljudska posojilnica“
vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.
Račun poštne hranilnice šte. 837.315.
Na občnem zboru dne 28. aprila 1912. se je določilo:
Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.
Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.
Vlagateljem so na razpolago hišni hranilniki.
Posojila se dajejo zadržnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.
Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1911. s 6 %.
Stanje 31. dec. 1911.: Zadržnikov 1863 z deleži v znesku 70.910 kron. — Hranilne vloge: 1.103.254.98. — Posojila: 1.068.002.—, — Rezervni zaklad: 100.451.56. — Vrednost hiš: 383 538.29.

Kupujte samo dvokolesa „Allena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.
Šivalni stroji **Original Victoria** so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsako vrstno šivanje in štikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.
Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk
GORICA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA.